

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

29.1.2012

ΤΙΜΗΣΗ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Ι. ΜΠΟΡΝΟΒΑ

Εκφώνηση λόγου από τον τ. Πρόεδρο κ. Θεμιστοκλή Παχόπουλο

Σεβαστοί Πατέρες
Εντιμολογιώτατοι
Κυρίες και Κύριοι

Είναι ιδιαίτερη τιμή για μένα η ευκαιρία να αναφερθώ στον τιμώμενο μας, τον τέως Γενικό Πρόξενο της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη κ Βασιλειο Μπορνόβα, Σύμβουλο Πρεσβείας Α' Τάξεως του Υπουργείου Εξωτερικών.

Ο κ. Βασίλειος Μπορνόβας γεννήθηκε στην Αθήνα, μετά δε τις πανεπιστημιακές του σπουδές εισήχθη στο Διπλωματικό Κλάδο του Υπουργείου Εξωτερικών το έτος 1988, όπου υπηρέτησε και υπηρετεί σε διάφορες νευραλγικές θέσεις τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό, όπως ήταν η Α2 Διεύθυνση Τουρκίας σημερινή Α4. Διετέλεσε επίσης Διευθύνων του Γενικού Προξενείου Αργυροκάστρου, Διευθυντής της Υπηρεσίας Πολιτικών Υποθέσεων στην Ξάνθη και τελευταία Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην γενέτειρα μας Κωνσταντινούπολη επί μία τριετία (2008-2011).

Σήμερα όμως δεν θα αναφερθούμε στον διπλωμάτη Βασίλειο Μπορνόβα αλλά στο συντελεστή της αναδείξεως του πολιτισμού και της ιστορίας των Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη

Στο μέσο της Μεγάλης Οδού του Πέραν, στην σημερινή İstiklal caddesi, βρίσκεται το εντυπωσιακό Σισμανόγλειο Μέγαρο του Γενικού Προξενείου της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη. Η ιστορία του συνοψίζει την ιστορία του Ελληνισμού της Ανατολής, της Πόλης, καθώς και της οικογένειας των μεγάλων ευεργετών του Ελληνισμού, Σισμάνογλου, οι οποίοι μάλιστα υπήρξαν και μεγάλοι ευεργέτες του ιστορικού μας συλλόγου.

Και ενώ το Σισμανόγλειο Μέγαρο από το 2000 στεγάζει την προξενική κατοικία, το 2009 όμως κάτι άλλαξε. Το Μέγαρο άνοιξε τις πύλες του στο Κοινό και μετατράπηκε σε φάρο του ελληνικού πολιτισμού στην Πόλη.

Το Σισμανόγλειο Μέγαρο χρησιμοποιείται πλέον συστηματικά για πολιτιστικές δράσεις και στην οργανωμένη και δωρεά διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Ειδικότερα, λειτουργεί Ελληνικό Σπουδαστήριο, διοργανώνονται εκθέσεις ζωγραφικής με έργα Ελλήνων ζωγράφων για την Πόλη, καθώς και

θεματικές εκθέσεις, όπως «Η Ελλάδα στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο», «Οι Ελληνορθόδοξες Εκκλησίες πριν από τις Μεταρρυθμίσεις του Τανζιμάτ» και «Νοσταλγία για την Πόλη», επίσης διοργανώνονται και ομιλίες, προβολές ταινιών καθώς και μουσικές βραδιές με σκοπό την ανάδειξη του ελληνικού πολιτισμού και της σύγχρονης Ελλάδος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι με αφορμή την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου, οργανώθηκε έκθεση, η οποία παρουσίαζε την σημαντική αυτή σελίδα της νεότερης ελληνικής ιστορίας στην τουρκική κοινωνία. Είναι χαρακτηριστική η αναφορά του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου στο βιβλίο επισκεπτών της έκθεσης *"Εν συγκινήσει βαθεία και υπερηφανεία πολλή επεσκέφθημεν την λαμπράν αυτήν έκθεσιν, δια την πρωτοβουλίαν της οργανώσεως της οποίας συγχαίρομεν θερμώς τον εντιμότατον Γενικόν Πρόξενον της Ελλάδος κ. Βασίλειον Μπορνόβαν. Συγκινήθηκα πολύ, σχεδόν μέχρι δακρύων».*

Οι εν λόγω εκθέσεις έχουν προσελκύσει μέχρι σήμερα πάνω από 70.000 επισκέπτες, στη μεγάλη πλειοψηφία τους Τούρκους.

Αναφορικά με το Ελληνικό Σπουδαστήριο, πρέπει να σημειώσουμε ότι αυτό απευθύνεται κυρίως στην τουρκική ελίτ, νέων και δυναμικών ανθρώπων, οι οποίοι θα παίξουν τα επόμενα χρόνια έναν σημαντικό ρόλο στα πολιτικά και κοινωνικά πράγματα της Τουρκίας και είναι, εξαιρουμένων των επίσημων πανεπιστημιακών εδρών, ο μοναδικός φορέας διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας σε όλη την Τουρκία.

Το Ελληνικό Σπουδαστήριο ξεκίνησε τη λειτουργία του το Φεβρουάριο του 2009 και παρέχει υψηλού επιπέδου διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Τα μαθήματα γίνονται από έμπειρους δασκάλους και παρέχονται δωρεά. Από το Σεπτέμβριο δε του 2010 ξεκίνησε και η διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής.

Πρέπει να τονιστεί ότι μέχρι τότε στην Τουρκία δεν επιτρεπόταν η λειτουργία κέντρων διδασκαλίας ελληνικής γλώσσας, ενώ αντίστοιχα στην Ελλάδα λειτουργούν πάνω από 100 φροντιστήρια τουρκικής.

Προς το σκοπό αυτό σημαντική υπήρξε η προσπάθεια που κατέβαλε ο κ. Μπορνόβας, ώστε να πετύχει την έκδοση σχετικού προεδρικού διατάγματος και μάλιστα με την υπογραφή του συνόλου των μελών του υπουργικού συμβουλίου, ώστε να επιτρέπεται η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στην Τουρκία. **Γεγονός το οποίο επιτρέπει σήμερα στους φορείς της Ομογένειας να οργανώσουν και να λειτουργήσουν απρόσκοπτα θεσμούς διδασκαλίας αυτής.**

Ας σημειωθεί ότι η ελληνική είναι η τελευταία ξένη γλώσσα από το σύνολο των γλωσσών που επιτρέπονται να διδάσκονται στο τουρκικό κράτος, εκτός μειονοτικών σχολείων.

Το μήνα Φεβρουάριο του 2010 οι σπουδαστές ήταν 40. Σήμερα, το Σισμανόγλειο φιλοξενεί πάνω από 600 σπουδαστές, κυρίως νεαρούς Τούρκους υψηλού μορφωτικού επιπέδου, επιστήμονες και φοιτητές. Η ζήτηση είναι πολύ

μεγαλύτερη και επιβεβαιώνει ότι το Σισμανόγλειο έρχεται να ανταποκριθεί στην ανάγκη μιας νέας γενιάς Τούρκων που θέλει να ανακαλύψει την πραγματική ιστορία της Χώρας της καθώς και να γνωρίσει την Ελλάδα.

Σημαντική επίσης αναβάθμιση για το Σισμανόγλειο Μέγαρο του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη αποτελεί η απόκτηση της εκ 30.000 τόμων πολύτιμης βιβλιοθήκης του πατρός Μελετίου Σακκουλίδη, Μεγάλου Οικονόμου της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας. Η συλλογή Σακκουλίδη θεωρείται μία από τις πλέον εκτεταμένες ιδιωτικές συλλογές βιβλίων μετά τις βιβλιοθήκες του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της Σχολής της Χάλκης. Η συλλογή αυτή περιλαμβάνει όλα σχεδόν τα βιβλία που τυπώθηκαν στην Πόλη στα ελληνικά και στα «καραμανλίδικα» από τις αρχές του 17ου αιώνα.

Ήδη έχει αναπτυχθεί η απαραίτητη υποδομή για τη φιλοξενία και την ψηφιοποίηση των σημαντικότερων βιβλίων της, ώστε να καταστεί κτήμα της ερευνητικής κοινότητας διεθνώς. Παράλληλα, όμως έχει ήδη ολοκληρωθεί και η καταλογογράφηση του σημαντικότερου τμήματός της από διάφορα ιδρύματα με την ονομασία: «Συλλογή Μελετίου Σακκουλίδη Κωνσταντινούπολη (1801-1900)».

Ο κ. Μπορνόβας ευελπιστεί ότι η συλλογή Σακκουλίδη θα αποτελέσει το σημαντικότερο επιστημονικό σημείο αναφοράς για τους Έλληνες της ύστερης Οθωμανικής εποχής που κατοικούσαν στην Πόλη, συμβάλλοντας στην κατανόηση της συμβολής και του ρόλου των Ελλήνων στην οθωμανική κοινωνία.

Το Σισμανόγλειο Μέγαρο στον τομέα του Πολιτισμού ευρύτερα, επιχειρεί να θυμίσει στον κάθε διαβάτη του Πέραν ότι ο ελληνισμός αποτέλεσε θεμελιώδες συστατικό στοιχείο της σημερινής τουρκικής μεγαλούπολης. Επιχειρεί να καλύψει το κενό των έξι δεκαετιών που ακολούθησαν τα Σεπτεμβριανά και σχεδόν έχουν κάνει όλους να λησμονήσουν την ιστορία των Ελλήνων της Πόλης.

Υπογραμμίζουμε ότι το πρωτοφανές αυτό έργο δεν είναι αποτέλεσμα μιας σχεδιασμένης κρατικής πολιτικής, αλλά προϊόν του οράματος, της εργασίας και του πάθους ενός διπλωμάτη.

Η περίπτωση του κ. Μπορνόβα και του Σισμανόγλειου Μεγάρου αποδεικνύει ότι ακόμα και στις πιο αντίξοες συνθήκες το προσωπικό μεράκι, το πάθος, το πείσμα και η εργατικότητα κερδίζουν. Όμως, ο κ. Μπορνόβας χρειάστηκε να ξεπεράσει πολλά εμπόδια και να αποφύγει πολλές τρικλοποδιές. Και πράγματι, τα κατάφερε. Σεμνός, εργατικός, με όραμα και κυρίως αποτελεσματικός. Ιδιότητες που σπανίζουν σήμερα και αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για τις νεότερες γενιές των διπλωματών.

Δυστυχώς όμως, στην ελληνική πραγματικότητα, όποιος εργάζεται, παράγει και έχει άποψη, είναι συνήθως ενοχλητικός. Στην εποχή της απόλυτης μετριότητας, όποιος ξεχωρίζει αποτελεί και στόχο.

Ορισμένοι κύκλοι ουδέποτε εκτίμησαν το έργο που αναπτύχθηκε στην Κωνσταντινούπολη, το οποίο αναβίωσε, έστω και συμβολικά, την ελληνική παρουσία σε μια από τις πιο σημαντικές πατρογονικές εστίες του Ελληνισμού, χωρίς μάλιστα να υπάρξει επιβάρυνση του ελληνικού κράτους έστω και με ένα ευρώ, καθώς όλη η υπόθεση του «Σισμανόγλειου» στηρίχτηκε σε χορηγίες σημαντικών ελληνικών ιδιωτικών ιδρυμάτων.

Γι' αυτό και όλοι όσοι έχουν με κάποιον τρόπο εμπλακεί σε αυτή την υπόθεση βασανίζονται από το ερώτημα εάν το πολύτιμο κεκτημένο θα εδραιωθεί και θα αναπτυχθεί ή με την αποχώρηση του Μπορνόβα θα εκφυλιστεί και θα καταρρεύσει. Γι' αυτό και είναι επιβεβλημένο να θεσμοθετηθεί και να στηριχθεί ουσιαστικά από την ελληνική Πολιτεία.

Είναι χαρακτηριστική η απάντηση που έδωσε ο κ. Μπορνόβας στην ερώτηση της δημοσιογράφου κ. Νεφέλης Λυγερού στις 24/11/2011,

«Πώς οχυρώνεται η κληρονομιά σας τώρα που φεύγετε;»

«Το σχολείο και ότι καταφέραμε να δημιουργήσουμε είναι ένα διαστημόπλοιο που έφυγε και δεν γυρίζει πίσω. Λειτουργήσαμε ως καταλύτης. Αποτελέσαμε το κίνητρο για να δημιουργηθούν και άλλα ελληνικά πολιτιστικά κέντρα στην Πόλη. Το σχολείο είναι λοιπόν μία σκυτάλη για τον κ. Μαθιουδάκη ο οποίος έχει τεράστια πείρα στα πολιτιστικά θέματα και με αντικαθιστά».

Εμείς, ως Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών έχουμε την πεποίθηση και ευχόμεθα ότι το ιστορικό και εθνικό αυτό έργο θα συνεχιστεί και θα αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση.

Ευχαριστώ

addcomment	13357	
------------	-------	--